

МИРОТВОРЧА ПОДОРОЖ УТИХОМИРЮЄ КОНФЛІКТ

Перемиськ. — Кореспондент варшавської „Газети Вибірчей“ Гжегож Поляк зустрівся тут з Кардиналом Мирославом Іваном Любачівським і перевів з ним нижчеподане інтерв'ю.

— **Еміненце, Ви заявили, що прибудете до Перемішля спеціально для того, щоб особисто подякувати Святішому Отцеві за відновлення греко-католицької ієрархії в Україні.**

— Я тішуся, що це сповнилося. Рішення Св. Отця мало історичне значення. Кожний з наших єпископів, діючих донедавна в підземеллі, отримав від Папи номінацію з власноручним підписом. Колись комуністи говорили про нас з іронією: „Якщо Папа не признає Вашого права до існування, то чому ми маємо це робити“. Я приїхав до Перемішля вдруге. В 1981 році, користуючись присутністю на похороні Примааса Вишинського, приїхав сюди, щоб висвітлити трьох наших священників.

— Як після майже півсторічної еміграції Ви чуєтеся у Львові?

— Як у себе вдома. Не сподівався, що мене так сердечно приймуть. Навіть не хотіть, щоб я їхав в службу подорож до Риму.

— Якими є володіння Греко-Католицької Церкви в Україні?

— Наша церква вже злегла лівова. Маємо п'ять мільйонів вірних, 11 єпископів, біля тисячі дієцезальних священників і 250 монастирів, дві тисячі церков. Певні проблеми існують тільки в Києві, де ні одна з наших

„Возлюблю ближнього“ — закликають священники УАПЦеркви

Київ. — Як повідомляє газета „Культура і Життя“, група священнослужителів Української Автокефальної Православної Церкви надіслала консулеві Польщі у Львові відкритого листа з приводу „великої різниці у ставленні до релігійних потреб української меншини польської сторони порівняно зі ставленням до таких потреб в Україні“.

У дальшому в цьому листі написано, що на те, щоб задовольнити польську громаду у Львові недавно основано католицьку Архідієцезію.

„У Польщі ж, — українці, як і православні, і католики, не мають подібних здобутків. Навпаки, навіть у наші дні знищуються і грабуються українські церкви. Сьогодні у нас масово повертають полякам костюли, особливо в Галичині. Хотілося б почути про адекватні дії польської сторони. Натомість чуємо, якою є реакція

3 вірою в майбутнє

С. Буряк і В. Гриньов під час розмов з редакторами „Свободи“ і „Українського Тижденя“.

Коли питаємося чи зустрічаються з американськими комерсантами, він міг пропонувати їм будь-які починання, що вже незабаром буде можна це реалізувати. Він розказує, що саме на тих зустрічах виникла думка про створення українсько-американського банку для того, щоб безпосередньо займатися торгівлею малого та середнього масштабів.

УРЯД ССРСР ВИДАВ НОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ

Москва. — Тут 4-го червня в газетах „Комсомольская Правда“, „Коммерсант“ та інших надруковано повідомлення, що 28-го травня Рада Міністрів ССРСР ухвалила постанову про полегшення в'їзду і виїзду чужинців до ССРСР і подорожування їх на території ССРСР.

Тепер закордонних гостей можуть запрошувати кооперативи і підприємства, які ведуть спільно бізнес. Згідно з новими правилами, закордонні громадяни не мусять їхати найкращим шляхом до місця призначення, вказаного у візі. Советські організації, які запрошують гостей з закордону, можуть старатися про надання їм партнерам багаторазової візи на в'їзд і виїзд з ССРСР.

Порядок видачі таких віз буде визначений Міністерством закордонних справ, Комітетом державної безпеки та Міністерством внутрішніх справ ССРСР.

Якщо раніше закордонні гості були зобов'язані протягом 24-ох годин зареєструвати своє прибуття до у впливі на рішення влади костюлів віддати костюлів св. Тереси греко-католикам.

— Волею Святішого Отця було, щоби, згідно з правом (бо понад 150 років костюлів св. Тереси був нашою власністю) віддати нам цю святиню. Але я сказав публічно: „Комуністи віддали нам катедру св. Івана у Львові, а поляки не хочуть нам віддати катедрі в Перемішлі. Вірно, що віз та Святішого Отця утихомирить існуючий конфлікт і любов перемаже“.

Н. МАТВИЄНКО В СИРАКУЗАХ

Сиракузи, Н. Й. — Тут у середу, 12-го червня в приміщенні школи Фавлер відбувся концерт відомого співака з України Ніни Матвиєнко. Початок о год. 7:30 вечора. За додатковими інформаціями слід звертатися до фірми „Браво Інтернешенел“ (215) 437-4815.

„Україна і Захід“ буде темою конференції в Урбана-Шампейн

Урбана-Шампейн, Ілл. — В Іллінойському університеті в Урбана-Шампейні вже 10 років існує Українська Науково-Дослідча Програма, яка річно влаштовує наукові конференції.

Цьогорічна конференція відбудеться від 17-го до 22-го червня і темою її буде „Україна і Захід“. З доповідями виступлять професори й науковці з американського континенту, з Європи та України. З України при-

дуть на конференцію Іван Дзюба, Вячеслав Брюховецький, Микола Жулинський, С. Павличко, Євген Сверстюк, Оксана Забужко, Кочур, Мірошниченко та інші.

П'ять років тому створено Фондацію Українських Студій для того, щоб створити постійний Центр Українських Студій в Іллінойському університеті, в управу якої входить цілий ряд відомих діячів української громади Чикаго.

КОНЦЕРТ У САН ФРАНСІСКО

Сан Франсіско, Кал. — Тут у четвер, 13-го червня, відбудеться концерт вокального квартету „Явір“ з України, під патронатом Українського Народного Союзу. Імпреза матиме місце в залі Української Православної церкви св. Михаїла, 345 7th Street. Початок о год. 7:30 вечора. За інформаціями слід звертатися до Михаїла Царя (415) 340-8362 або до фірми „Евшан“ (514) 630-9858.

(Закінчення на стор. 4)

Партія канцлера Г. Коля зазнала поразки у льокальних виборах

Берлін. — Християнсько-демократична партія, яку очолює канцлер Німеччини Гельмут Коля, потерпіла минулої неділі поразку у виборах в парламент Гамбургу. Це вже третя поразка християнських демократів у місцевих виборах після того, як в грудні минулого року Г. Коля і його партія перемогли у перших у післявоєнній історії країни парламентських виборах, в яких брали участь громадяни об'єднані Німеччини.

„Підсумки виборів абсолютно незадовільні“, — так прокоментував Г. Коля результати виборів у Гамбургу, у яких депутати християнських демократів дістали 35,1 відсотка голосів — на 5,4 відсотка менше, ніж у виборах 1987 року. У той же час Соціал-демократична партія дістала 48 відс. голосів, що на 3 відс. більше, ніж чотири роки тому. Вибори привели до того, що в парламенті Гамбургу соціал-демократи дістали 61 місце, а християнські демократи, партія Гельмута Коля і далі користуються більшістю підтримкою, ніж її ліві сусіди — соціал-демократи і „зелені“.

„Я думаю, що відповідальність за поразку у Гамбургу несе Бонн“, — сказав журналістам Гартмут Перш, кандидат християнських демократів, який зазнав поразки у Гамбургу.

Не зважаючи на три поразки у льокальних виборах, партія канцлера Коля і далі користується більшістю підтримкою, ніж її ліві сусіди — соціал-демократи і „зелені“.

Харківський університет здобув незалежність

Харків (ПС УРП). — Тут в четвер, 16-го травня, Колегія державного комітету народної освіти УССР видала Харківському університету атестаційний сертифікат, який надає університету статус **самоуправного** вищого навчального закладу союзної категорії на п'ять років.

Університет отримав право самостійно визначати структуру штатів, опрацювати і затверджувати **плани навчання і програми, встановлювати** плани прийому студентів, розміри зарплати платні та стипендії для студентів, надавати звання науковцям і викладачам і встановлювати інші правила, які гарантуватимуть творчу самостійність.

Прийшло з Харкова ще одне повідомлення. На мільйон карбованців Харківський обласний книготорг цього року має списати і знищити політичну літературу, яка не користується попитом. В тому числі і 15 різних збірників, статей і виступів президента ССРСР Михайла Горбачова. Проте найбільше клопоту працівники книготоргу мають з працями основоположників марксизму-ленізму, оскільки нинішні закони не дозволяють їх списувати.

У СВІТІ

КЕРІВНИКИ СЛОВЕНІЇ, однієї з республік Югославії, повідомили центральному уряду і президентському раду, що їхня республіка виходить зі складу федерації 26-го червня. В Повідомленні сказано, що Словенія не має наміру зривати зв'язків з іншими членами федерації і буде з ними співпрацювати в різних ділянках, зокрема економічній, культурній, науковій та інших. Республіканський уряд поставив вимогу, щоб федеральний уряд закрити усі військові бази на території Словенії і відтягнути ті військові частини, які безпосередньо підпорядковуються Београду. Словенія має намір зорганізувати своє власне військо на візрі національної гвардії. Федеральний уряд Югославії поки що не вийшов зі своїм альтернативним планом розв'язки конфлікту.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ ПІВНІЧНО-Атлантийського Оборонного Союзу (НАТО) розпочнеться ще цього тижня обговорення справи нового укладу політичних сил в Європі у зв'язку із занепадом комуністичних систем в сателітних країнах східної частини європейського материка. Копенгагські наради будуть тільки початком нарад голів 16-ох членських країн НАТО в Римі, дату яких визначать представники НАТО у Копенгагені. НАТО, на думку стратегів, буде шукати зближення, а може навіть співпраці зі своїми колишніми антагоністами у Східній Європі, які колись були членами Варшавського Пакту. На протязі кількох останніх місяців деякі з цих шістьох держав вже успішно встановили дипломатичні зв'язки з членськими країнами НАТО, або ведуть переговори безпосередньо у головній квартирі цієї організації в Брюсселі про евентуальне приєднання до НАТО. Мадярщина, Польща і Чехо-Словаччина попросили керівників НАТО допомогти їм встановити дієсну безпеку їхніх країн. Правда, ці бажання поки що не здійснились, бо зі сторони московського центру існує тиск і перешкоди, а керівники НАТО бояться самі встановити новий порядок в Європі без узгодження з комуністичними імперіалістами.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗСА Ден Квейл прибув з офіційними відвідинами до Німеччини, де він вже успішно зустрінеться з канцлером уряду Гельмутом Колем, міністром закордонних справ Гансом Дітріхом Геншером і іншими німецькими політиками. З Бонну Квейл має намір поїхати до чотирьох колишніх сателітних країн — Польщі, Чехо-Словаччини, Мадярщини і Болгарії. На запитання кореспондентів, що він думає про нові кредити Вашингтону і допомогу Заходу для Советського Союзу, Квейл відповів, що керівники ССРСР повинні перш за все рахувати на свої власні сили і ресурси у відбудові економіки. Західні країни, включно зі ЗСА, мають чимало своїх власних тяжких економічних і інших проблем, які мусять бути покладені без провокації. Виглядає, кажуть спостерігачі, що віцепрезидент ЗСА підтримує особисто ідею конксії зі сторони кремлівських керівників і тиску на них зі сторони Заходу. В кожному разі допомога Заходу для ССРСР повинна стимулювати процеси демократії і свободи у Східній Європі і в цілому ССРСР.

ГОРБАЧОВ ВИКОРИСТАВ НАГОРОДУ НОБЕЛЯ ДЛЯ ПРОПАГАНДИ „ПЕРЕСТРОЙКИ“

Осло, Норвегія. — Нарешті советський диктатор, генеральний секретар ЦК КПСС і президент ССРСР Михайл Горбачов отримав свою Нобелівську нагороду миру в ратуші норвезької столиці Осло і використав цю нагоду для пропаганди про „перестройку“, заявляючи, що його першій план про перебудову, демократизацію, вимину людських ідей, почав діяти знову і його треба втримати за всяку ціну. Він натякає, що тільки міжнародна спільнота, на чолі з великими індустріальними державами світу, можуть надати ефективну допомогу для Советського Союзу, економіка якого опинилася на краю провалу і якщо, мовляв, розвалиться економічна система в комуністично-московській імперії, то на Сході розпочнеться хаос, якого ще не бачив світ.

Советський дурисвіт пускає туман західним політикам, які навіть почали публічно співчувати одиниці в світі тоталітарній однопартійній імперії і взялися, як, наприклад, президент Франції Франсуа Миттеран, організувати „крусад“ допомоги для ССРСР, не ставлячи навіть жодних передумов політичного характеру, які могли б значно допомогти поневоленим Москвою народам. Їхнє розуміння свободи все ще стоїть на рівні з 1917-18 років, коли Франція й інші європейські країни та американський президент Вільсон визнавали потребу свободи тільки для Росії, Прибалтики і східноєвропейських держав, які пізніше стали жертвами ненажерливого московсько-советського імперіалізму.

На міжнародному лавіні в Осло вітали М. Горбачова і його дружину Раїсу прем'єр-міністр Норвегії Гру Гарлем Брундлянд, міністер закордонних справ Турвалд Стольтенберг і представник Норвезького Нобелівського Комітету Френсіс Сяєрстед, який заявив, що йому надзвичайно приємно вітати в його особі лауреата Нобелівської нагороди миру, бо він (Горбачов), як ніхто інший, спричинився до закінчення в світі холодної війни і переходу від політики недовір'я до побудови світового суспільства спертго на мирні ініціативи і співробітництво.

Ані прем'єр-міністр ані інші згадані представники, які вітали советського „гостя“ на лавіні, ні словом не заїкнулися, що тоді коли М. Горбачов вручали припозночену медаль Нобелівської нагороди миру, грамоту і призначену з цим суму грошей, советські банди чорноберетників, кагебісти та інші імперські опресивні війська мстилися знову над литовцями, підкладали бомби під власні потяги, щоб мати претекст виступити проти закавказьких республік, головно тих, які не дуже хочуть натягати на себе нове ярмо у формі нового союзного договору.

Хоч, як відмітили норвезькі газети, європейці засмутилися новими „неприємними“ подіями у Вільнюсі і на кордонах Литви, офіційні особи однак вважали, що привітання советського диктатора повинні відбивати у „вириманому“ тоні. Європейці, йдучи за політикою Миттерана і німізувати „крусад“ допомоги для ССРСР, не ставлячи навіть жодних передумов політичного характеру, які могли б значно допомогти поневоленим Москвою народам. Їхнє розуміння свободи все ще стоїть на рівні з 1917-18 років, коли Франція й інші європейські країни та американський президент Вільсон визнавали потребу свободи тільки для Росії, Прибалтики і східноєвропейських держав, які пізніше стали жертвами ненажерливого московсько-советського імперіалізму.

На міжнародному лавіні в Осло вітали М. Горбачова і його дружину Раїсу прем'єр-міністр Норвегії Гру Гарлем Брундлянд, міністер закордонних справ Турвалд Стольтенберг і представник Норвезького Нобелівського Комітету Френсіс Сяєрстед, який заявив, що йому надзвичайно приємно вітати в його особі лауреата Нобелівської нагороди миру, бо він (Горбачов), як ніхто інший, спричинився до закінчення в світі холодної війни і переходу від політики недовір'я до побудови світового суспільства спертго на мирні ініціативи і співробітництво.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ заявив, що головний прокуратор ЗСА, Річард Торнбурґ, погодився залишити ся на своїй посаді до кінця липня, щоби допомогти здобути підтримку для законопроектів громадських прав та поборювання злочинства. Після цього Р. Торнбурґ, колишній губернатор Пенсильванії, кандидатуватиме на сенатора цього ж стейту на місце загублого у лутунській катастрофі сенатора Джана Гайнца.

У ВАШІНГТОНІ КОМІСІЯ виміни та цінних паперів запропонувала деякі зміни своїх правил, щоби в цей спосіб допомогти закордонним підприємствам здобувати гроші для своїх торговельних потреб на терені ЗСА. Першою такою зміною буде звільнення цих фірм від багатьох правил Уряду для регулювання перепродажу цінних паперів. Все ж такі ці фірми будуть підлягати правилам своїх материнських країн. Другою зміною, що відноситься до закордонних фірм є дозвіл канадським фірмам представляти вищезгаданій комісії свої канадські документи, а не вимагати від них оформлення нових документів у ЗСА. Крім цього комісія також пішла на деякі поступки у відношенні до американських інституцій, бо на прохання ньюйоркської біржі дала їй дозвіл на продовження годин праці, щоби можна було охопити ім торговлю цінними паперами тих інституцій, які перенесли поза межі ЗСА. Всі ці зміни є для того, щоби дати американським власникам цінних паперів такі самі можливості, що ними користуються клієнти закордонних фірм торгівлі цінними паперами.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ УРЯДУ президента Джорджа Буша заявляють, що державний секретар Джеймс Бейкер є готовий знову поїхати на Близький Схід у справі мирової конференції цього регіону, якщо будуть будь-які позначки зі сторони Ізраїля та Сирії, що вони є готові до компромісів. Виявляється, що минулого тижня президент Джордж Буш вислав листи до провідників Ізраїля, Сирії, Йорданії, Єгипту та Савдійської Аравії з підкресленням, що він особисто є зацікавлений у справі замирення на Близькому Сході, настоюючи на тому, що його пропозиції компромісу є справедливими коли йдеться про вимоги всіх зацікавлених у вищезгаданій конференції. У листах до Ізраїля, Йордану та Сирії він окремо зазначив, що йому буде важко зрозуміти їхнє відхилення пропозиційного ним компромісу. Досі на листи Президента не було жодних офіційних свідкувань, але ізраїльська газета „Гаарет“ надрукувала вістку 4-го червня, що прем'єр-міністр Іцак Шамір відповів президенту Бушу, що Ізраїль не може піти на це більше поступків.

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda: (201) 434-0237. UNA: (201) 451-2200.

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс).

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСозу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Папа закликає до згоди українців і поляків

Така вже українська вдача, що українці ніколи не вдоволені і хотіли б, щоб кожний чужинець на будь-якому високому становищі у відношенні до України і її народу виходив з українського інтересу, а не свого. Є українські патріоти, які невдоволені закордонною політикою Буша, бо він довго розмовляє телефонічно з Горбачовим і не підтримує активно самостійницьких рухів окремих республік, особливої України. І є наші патріоти, які невдоволені теперішнім Намісником Христовим, бо він дотепер не признає Патріарха для Української Католицької Церкви і не приборкає нижчого польського духовенства у Польщі, яке все ще є, як завжди було, вороже українству. Але фактом є, що це перший Папа Римський, в якого родині — по стороні матери — були українці, який вміє і не цурається говорити по-українськи, який признає на Секретаря Східної Конгрегації архієпископа — українця та який таки признає для українців католиків у Польщі окремого єпископа з осідком у Перемишлі.

У минулу неділю Папа Іван Павло II відправив Понтифікальну Богослужбу у Перемишлі й виголосив українською мовою проповідь. Він натякнув в ній на існуючу суперечку за собор, який за Польщі між двома світовими війнами служив Єпископові Коциловському, але під час останньої війни забрали його поляки. Вони твердять, що колись, перед 1772 роком, цей собор був римо-католицький і тільки Габсбурги буцімто дали його українцям. Тепер — чули ми — кардинал Глемп погодився передати цей собор Владиці Мартинякові на п'ять років, під час яких мали би збудувати для Української Католицької Єпархії нову церкву. Однак місцеві польські шовіністи не впустили туди названого українського Владику. Покищо невідомо, яка чудасія сталася, що й сам Вселенний Патріарх правив Богослужбу в якомусь іншому храмі. Не знаємо ще теж, хто був у сослуженні Папі, бо передбачалося, що це буде Верховний Архієпископ Кардинал Любачівський.

А втім, це дрібниці у порівнянні з сутнім змістом промови Папи. Він знає українську проблематику і знає історію польсько-українських відносин. Знає, що ця історія скроплена кров'ю і що по нинішній день не зникла безслідно взаємна — якщо не ворожнеча, то глибока нехтість і недовіра. Стрижнем промови Папи був планетний заклики до згоди. Дана вістка у „Ню Йорк Таймс", за якою появилася інформація у „Свободі", носила заголовок: „Папа старається об'єднати польсько-український роздор". Папа не діє у цій справі сам. Він — ворог комунізму. Від 1980 року, від заснування польської робітничої організації „Солідарність", він її підтримував. Католицька Церква у Польщі, була переслідувана комуністичним режимом: Поліціянти вбивали духовників, була заборона навчати релігію. „Солідарність" від самого початку існування заявила по стороні України проти Москви. І коли тепер Папа Іван Павло II, за світським прізвиськом Войтила, прибув дозволеної від комунізму Польщі, то вітає його Лех Валенса і напевне в їхніх розмовах говорилося про доцільність подорожі Папи до Перемишля, щоб там стрінутися з десятками тисяч українців та промовити до них по лінії закордонної політики Польщі, яка збігається з Христовою наукою.

„Обидва наші народи перейшли в минулих десятиріччях почерез багато горя і терпіння... Кожна спроба відновлювати ці історичні націоналізми і взаємну ненависть була би проти християнської суті та анахронізмом безвартим для двох великих народів... Ох, як жагуче прагну, щоб католики обох віровизнань полюбили одні одних..."

Ось намісник Христовий в ім'я проповідуючої Христом науки говорить про любов. Перейдім на простішу світську мову й покличмося на сучасну дійсну дійсність. Це існуючий усе ще комунізм та московське неділство. І пригадаймо, що в політиці нема любови ані ненависти, а є тільки критерій розуму й інтересу народу. Розум диктує, що в інтересі українського народу є мати союзників, а не ворогів. І коли ворогом Польщі й України є завжди ще загарбницький російський комунізм, то логіка диктує, щоб Україна і Польща, Білорусь, Литва і Грузія — творили один фронт. Треба подякувати Вселенному Патріархові за мудрі, гарні і теплі слова.

Про 10-й (перший незалежний) з'їзд письменників України вже писали. Однак на Україні існує серйозна проблема, про яку згадують письменники, але яка не була досить висвітлена в звітних тих, які писали про з'їзд.

Проблема ця стара і болюча, суть її — російський націоналізм. Микола Жулинський у доповіді цитує російського філософа Г. Федотова, який ще в 1929 році писав з Парижу, що „ми присутні при бурхливому і надзвичайно небезпечному для нас процесі: зародженні нової української національної свідомості, по суті, нової нації. Вона ще не народилася остаточно і її долі ще не визначені. Вбити її неможливо, але можна працювати над тим, щоб її самосвідомість утверджувала себе, як особлива форма російської самосвідомості". Жулинський вважає, що ці роздуми спонукають письменників замислитися над шляхами формування нового обличчя національної літератури. Г. Петрух-Пошек боїться, щоб мирна битва за визволення України не закінчилася Переяславською Радою. Він вважає злочинним стояти спокійно і остеронь. Дає приклад Галицького Референдуму, діяльності РУХу і попереджає, що „на непокірних чекають тюрми, а на покірних — хомути". Україна стоїть над прірвою і

Олена Несіна

РОСІЙСЬКИЙ МЕСІЯНИЗМ

вгорі московський зашморг, а поруч — яничар. В. Коломієць сказав, що „волею бачити Київ щасливою столицею вільної суверенної України, але до нього прикуті й імперські погляди, одвічних його крадів й руйнівачів..."

Та й не тільки письменники журяться долею нашого краю. У „Свободі" з 25-го квітня 1991 року надрукований лист українця з Мурманська. Автор листа нарікає, що стали багато говорити про „русську душу", про місце росія в житті світу, їхню духовність, про те що Москва-столиця світового християнства. „Вже й комуністів вільно ляяти та критикувати, а от що стосується великодержавництва, то тут усі і СССР і країни Заходу всі поєднані".

Багато українців на Україні, а особливо молодих людей, які вже родилися і виростили при советській владі збентежені цим явищем і не розуміють звідки все це взялося. Адже до цього часу все погане пояснювалося підірваною діяльністю клясового ворога, або культом Сталіна, диктатурою партії або яничарством українських комуністів. Хто відповідалий за цей комплекс зверхності у багатьох росіян і як це він виник сьогодні?

Юрій Р. Рибак

ТОРГІВЛЯ ТЕЛЕФОНОМ

доларів, себто втричі більше ніж п'ять років тому. Невже же це заслуга і телефону, бо про його користь переконуються теж покупці.

Але згадаймо хоча б тільки один аспект користі телефону, який існує вже 25 років. Американські та канадські фірми поруч продажу товару та услуг пропонують „безплатний телефон" для визначених цілей. Треба користуватися числом, що починається на „800". Це важливе, бо існує ще інша серія чисел „900", де можна питатися за продуктом чи працюю, однак час роми коштує більше, як звичайно. Буває і так, що приходить час на відповідь, час біжить, а рахунок росте для того хто закликав. Ці, бо, „900" числа дозволені законом і є в загальному вжитку однак нелегальна є метода, коли фірма навмисне притримує розмову ради більшого доходу з телефону.

І тут же початок нездоленого провадження бізнесу, що мімоходом переходить в обманство („scam"). Нечесні, бо, обіцяючи чи групи живають саме телефон, щоб способом заманення і обдурення матеріально використати свої жертви.

Ось пригадаймо собі лише скільки разів телефон переривав наш спокій не у родинних справах, а такі „бізнесових". Чули ми різні пропозиції, що робили нас багачами через ніч або

Щоб зрозуміти це треба звернутися до історії Росії, наших науковців-істориків або до цієї численної літератури, яку росіяни друкують на еміграції. Російська література (політична чи художня), так як і наша, не однорідна. Вона має різні погляди на проблеми, на їхню розв'язку, на ідеологічний і політичний напрям Росії. Однак з неї можна розібратися, що власне привело цю країну до такого своєрідного націоналізму, який шкодить не тільки іншим націям, але й самим росіянам.

У відомому на еміграції російському журналі (головний редактор Н. А. Струве) „Вестник Русского Студенческого Христианского Движения" ч. 97, 1970 (Париж) в статті „Русский Мессіанізм и Новое Национальное Сознание" автор В. Горський коротко і ясно подає початки з чого розвивався російський імперіалізм і який особливий російський націоналізм.

Перші зародки російського месіанізму виникли в XV столітті. З упадком Візантії Московське царство почало визнавати себе як єдине в світі царство, яке зуміло зберегти чистоту православ'я. Переконання у вселенському характері православ'я і благочестя —

основа російського месіанізму — вчення про Москву як про Третій Рим. Месіанська доктрина про Москву як містичний Центр всього світу стає ґрунтом для великодержавної свідомості російського народу. Московська влада приклала всі зусилля, щоб її зовнішнє становище відповідало цій свідомості. Великий Князь Іван III дістає титул царя, проходить процес „збирання" земель довкола Москви. Завоювання Казані, Астрахані, Сибіру.

Віра у особливе призначення Росії стало основою не тільки художньої філософської і релігійної думки, але й основою соціального і політичного життя як Росії Московської імператорської так і Росії Советської. Тільки російський народ привів до царства Месії, тільки Російське царство є єдиним православним Царством призначеним до кінця історії людства зберегти чистоту Христової віри.

Після царювання царя Петра Першого ця концепція перетворилася в ідею „Великої Росії", поступово втрачаючи релігійне забарвлення і виступаючи часто в грубих формах агресивного імперіалізму або розперзаного шовінізму.

Однак в XIX столітті разом із романтизмом і слов'янофільством месіанські ідеї знову захоплюють

(Закінчення на стор. 3)

страді. Щоб остаточно рішитися на даток слід зажадати на письмі доказ легалізації, фінансове зіставлення та розподіл жертв.

А ось картина можливої обману: міський інспектор, що замовився телефоном, перевіряє устаткування хати і знаходить критичні дефекти в електриці, водопроводі, огріванні і т. п. Виглядає на чену людину і подає адресу приятеля, що може все привести до порядку скоро і дешево... Та наша інтуїція підказує: слід негайно телефоном покликати місто і то на число з телефонної книжки, а не з візитівки „інспектора" та перевірити справу.

Радять теж бути осторонь від різних туристичних телефонічних пропозицій, мальованими розжеми кольорами за мінімальні кошти. Як же, бо, розчарування може стрінути, коли під час подорожі з'являються різні доплати. Остаточний рахунок вносить далеко більше ніж зажадало б респектабельне туристичне бюро... Можна теж сумніватися у різні виграни, бо хто знає чи це не заманювання у пастку!

Як же шкода, що так корисна для всіх торгівля телефоном компромітує просяв обманства у некористі суспільства. Цього боляка на організм чесного бізнесу можна позбутися збиранням інформації про обманну активність і передавати це до рук відповідальних стейтсменів чи федеральних агентів. Урядові чиновники зацікавлені ліквідацією обманців — паразитів суспільства.

Іко Лабунька

Чому курс літератури в Гарварді?

Важливіші події у народі Східної Європи проходять, можна сказати, під знаком літератури. Письменники і літератори одночасно стали політичними діячами, національними провідниками і державними мужами, як ось, наприклад, чеський письменник Вацлав Гавел, який став президентом держави, чи український поет Іван Драч у ролі голови, Руху. Саме на тлі таких відносин і значення національних літератур хочеться мені заохотити моїх ровесників, щоб пошкварилися і познайомилися з українською літературою. Вона, не менш як інші, багата традиціями і національними скарбами, а останню припало їй ще й вести перед у процесі змагу народу за своє національне визначення та державну суверенність. Тут хочу сказати про програму українських студій для українських і чужомовних студентів, а саме про — Літню Школу Українознавства в Гарварді, яка існує вже понад 20 років.

Як випускник Гарвардської Літньої школи 1989 року можу ствердити, що з усіх програм українознавства, в яких я брав участь — це одна з найкращих. Очевидно, що всі літні програми українознавства мають свою вагу і причинуються до пізнання української культури і науки серед українських і неукраїнських студентів, про що можна висловитися словами О. Довженка: „прекрасне знайомство з порівнянню". У моєму випадку (а думаю, що і в багатьох інших) саме курс української літератури ХХ ст. 1989 року в Літній школі у Гарварді, викладачем якого був проф. Григорій Грабович, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, збудив глибше зацікавлення та пошану до багатьох

спадщини української літератури. Від Тичини до Барки, від Винниченка до Довженка, від неокласиків до шістдесятників, а та інші, мали можливість пізнати суть і важливість творчості даних письменників.

Підставою знання української літератури я за своїх у школі українознавства „Рідна Школа" у Філадельфії. Ця школа сповнила своє завдання тим, що дала своє абітурієнтам загальний і систематичний огляд української літератури. І за це їй велике спасибі. Однак, програма суботніх шкіл не могла зосередитися на окремих темах чи поодиноких письменниках. Натомість, курс української літератури в Гарвардській Літній Школі був присвячений ХХ століттю, періоду, який був надзвичайно бурхливим і плідним в новітній суспільно-політичній історії України і про який рідко коли нас вчили. Українізація, поява й активність впливових літературних груп як: Гарт, Плуг, ВАПЛІТЕ, разом з такими передовими письменниками і політичними діячами як: Хвильовий, Зеров, Рильський і Скрипник залишили не абиякий слід у літературно-політичній полеміці і мали конкретний вплив на розвиток української літератури.

Саме для поглиблення і збагачення знання про цей важливий час у нашій історії відбуваються кожного року літні курси україністики в Гарварді (літератури, мови, історії, культури). Цього літа програма триватиме від 24-го червня до 17-го серпня, а курс літератури „Українська поезія ХХ ст." викладатиме проф. Г. Грабович. Докладніші інформації про участь в курсі можна отримати телефоном — (617) 495 - 7833. Отже дуже заохочую скористатися з цієї надзвичайно корисної програми.

Нова бібліотека видавництва „Карпати"

Видавництво „Карпати" в Ужгороді видало першу книжку новозаснованої „Народної Бібліотеки". Це повість Юрія Станиця „Юра Чорний" та 14 його оповідань. Твори Ю. Станиця в 20-40-их роках на Закарпатті були дуже популярними. В советський період його, як священика, перестали друкувати. В дальших випусках „Народної бібліотеки" окремими 200-400 сторінковими книжками появляться твори класиків закарпатської української літератури: Василя Довговича, Олександра Духновича, Олександра

Павловича, Анатолія Карпильського, Олександра Митрака, Юлія Ставровського-Попадава, але й твори несправедливо забутих письменників ХХ століття: Василя Гренджі-Донського, Зореслава, Івана Ірлявського, Євгена Фенчика, Марка Барабола та інших, — разом десь 50 томів. Всі вони є, так би мовити, спільним майном" русинів-українців Закарпатської України і Прикарпаття. Вірю, що „Народна бібліотека" знайде вдячних читачів з обох боків державного кордону.

М. М.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденних поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Іван Лесько

ІВАН ФРАНКО — ТВОРЕЦЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ

II.

Не менш важково є така боротьба і для цілої нації в її змаганні до переродження. Тому й інший пропагатор національної віднови, В. Липинський писав, що довершити її „уможливити нам і улегшити глибока віра в Бога... який сотворив нації здатними до оздоровлення" — „Sanabiles Fecit Deus Nationes". (В. Липинський. Листи до братів хліборобів. 1926, ст. 470).

Християнські чесноти зображував Франко також у збірці „Мій змаргад" (1898), в різних там помісних „Прийтих": „Про життя", „Про піст", „Про смерть" та інших. Так, наприклад, у „Прийтих про життя" читаємо про „чисту розкіш братньої любови, що підносить душу понад всю тривогу". В цій збірці є теж чимало практичних життєвих порад, в яких поет прагне виявити щиро людське серце, щоб в душу читача впала „хоч крапля доброти, лагідності, толеранції не тільки для відмінних поглядів і вірувань, але навіть для людських блудів і похибок і прогріхів". Порада актуальна і в нашій сьогоднішній дійсності.

Життєвої мудрості навчав Франко також у численних „Афоризмах" та збірках народних приповідок. Джерелом такої мудрості може служити й поема „Лис Микита", в якій автор висмівав різні людські вади і слабості, ставляючи лиса як приклад розумного, практичного типу, про що мова буде далі.

У національному аспекті

Шойно ставши справжньою людиною, можна бути повноцінним, корисним членом нації. Передумовою для цього є внутрішня духовна свобода, яка не прив'язує ваги до матеріальних дбр і світових благ. До неї належать такі риси як альтуїзм, мудрість, мужність, працьовитість — прикмети, що творять шляхетний характер. Брак альтуїзму, свідомі особисті інтереси понад національні,

брак національної солідарності вважав Франко нещастям українського народу. Він наминав: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, Що за долю мільйонів мусиш дати ти одній!" Тобто на першому місці у кожного повинна стояти Україна: „Бережи маєток про чорну годину, Та віддай маєток за вірну дружину; А себе довічно бережи без вину, Та віддай майно й жінку й себе за Вкраїну". Коли Україна була вільною, могутньою державою. В княжій добі — це було гасло „За віру християнську, за Землю Руську, за дідівську славу!"; воно було актуальне і в добу козаччини, його пригадував Котляревський в своїй „Енеїді": „Де обіще добро в упадку, Забудь отця, забудь і матку, Лети повинність ісправлять!"

Національна солідарність — це співжиття в душі, це ідейне почуття цінності, неподільності й незламності всіх частин нації, це здатність співпрацювати з іншими від нас патріотами. Це, врешті, практична любов до всіх братів. Бо, „Хто не любить всіх братів, Як сонце Боже, всіх зарівню, Той щиро полюбить не вмів, Тебе, кохана Вкраїно". Тому „любімося всі разом, бо кругом злі люди", бо тільки „братерством, ширими трудами Вкраїна воскресне".

Не менше важливими чинниками у процесі переродження є мудрість і освіта. „Немає друга понад мудрість, Ні ворога над глупоту", — каже Франко. Мудрість — це передусім самостійне мислення. Раб, чи поневолений народ не любить думати; він привик, що за нього думає пан чи державні правителі. („Тяжко спромогтися на шляхетні думки тому, хто думає тільки про те, щоб жити", — казав Руссо). Тому й тоталітарні режими не дозволяють на самостійне мислення, втримують підданих у нужді і темноті, щоб тим легше тримати їх в неволі.

Отже не хитрість чи очитаність є ознакою мудрості, але вміння думати, кермуватися розумом, бистрість у спостереженнях, розсудливість. Франків Лис Микита покладається тільки на розумну голову — „нею треба нам крутити, Ум, мов бритву, нагострити. Все обдумати в один миг". У розумної людини не буває злоби, бо, як каже лис, — „злоба ум сплітє... а розумний з злоби киять".

Мудрість доповнюється освітою, набутою наукою і вдумливим читанням. Книги порівнює Франко з морською глибиною, з якої ловці перел вносять свої скарби. Ідеї зроджені розумом і освітою здійснюються мужньою боротьбою і працею. Мужність і дух посвяти

родяться з віри у справедливості своєї справи, з любові до неї („Ваша воля вмерла із страху перед смертю", — писав Гегель). Тому кожний українець повинен бути готовий „на святе велике діло", докласти всіх зусиль для спільної мети. Як приклад, ставить Франко зусилля всього українського народу в XVII стол., що обрали Хмельницького й принесли Україні волю.

Франко вважає боротьбу сенсом життя, мовляв, „лиш боротися значить жити". „Ум гостри, нагаслий волю, Лиш воєю, а не тоскуй! Лиш борися, не мирися, радше впадь, а сил не трай. Гордо стій, а не корися, Хоч пропадь, але не зрадь". („Великі роковини").

У цих останніх рядках автор має на думці національну боротьбу, бо тільки така боротьба є життєдайна, яка веде в ім'я великих ідей, нових вартостей та на посилення творчого розвитку.

Як зразок справжнього громадянина-патріота і національного провідника ставить Франко біблійного Мойсея в одноім'яній поемі, яка є синтезом його творчості і перлиною української літератури.

Мойсей — це провідник, для якого народ є усім. Він „любить його невимовно", для нього він віддав „весь свій вік, весь труд у незламній завзятт". Мойсей свідомий своєї мети, твердо вірить у її справедливості та веде до неї свій народ. Він рішучий у своїх діях, неподатний на примхи й слабости зматеріалізованої маси, безжалісний у здавлюванні бунтів зарозумілих ватажків.

Мойсей також великий учитель і виховник свого народу. Він старався викоринити його рабську вдачу набути в єгипетській неволі, його прив'язання до матеріальних благ („Масо стає іх і масло і сир це для них найвища ласка"). Він намагався викресити в них прагнення волі і духовних цінностей, пригадуючи їм, що згідно із законом Єгови „хто здобуде всі скарби землі, і над все їх любить, Той і сам стане їхнім рабом, Скарби духа загубить". Ідеалізм, в розумінні Франка, це вічний революціонер, що кермує нацією, тримає її в творчій напрузі, не дозволяє на її розклад.

Висліди Франкової праці

Співець самостійної України Іван Франко, який казав „нехай пропаде моє ім'я, але хай росте і розвивається український нарід", міг вже за життя вітатися ростом (Закінчення на стор. 4)

РОГАТИНСЬКА ЗЕМЛЯ
Збірник історично-мемуарних, етнографічних і побутових матеріалів.
ТОМ ПЕРШИЙ
Редагує Колегія.
Головний Редактор: Уляна Любич
Видання Наукового Товариства ім. Шевченка, накладом Центрального Комітету „Рогатинщина”, Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1989, з друкарні Компютерінт Корпорейшен, Кліфтон, стор. 998. Тверда обкладинка, ціна 50.00 дол.
Можна набувати в книгарні „Свободи”.
Мешканцям стеїту Нью-Джерсі зобов'язує доплатити до ціни 7% продажного податку.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью-Йорку
запрошує членів й українське громадянство на
ДОПОВІДЬ
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА НА УКРАЇНІ ВЧОРА І СЬОГОДНІ
яку виголосить
ЮРІЙ СЕРДЮК
гість з України
секретар Спілки Письменників України, головний редактор дитячого журналу „Соняшник”, голова Міжнародної Асоціації Дитячих Письменників та Видавців
що відбудеться
у вівторок, 11-го червня 1991 р. о год. 6:30 веч.
в домі НТШ в Нью-Йорку
при 63 Четверта авеню, між 9 і 10 вулицями
УПРАВА НТШ

Загін „Червона Калина”
СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР
обмежений до 70 таборолюбів
для юнаків і юначок
ПРОГРАМА
Личництво, руханка, плавання, стрільба
Легка атлетика: біг, стридки, мети, стусан кулею
Гри: копаний м'яч, віддіванка, кошівка, метавка
Відзнака Фізичної Виравності
інформації:
Nestor Nynka 67 Meadow Avenue Franklin Park, NJ 08823 (201) 297-7053
Jurij Strutynsky 201 East 21st Street New York, NY 10010 (212) 477-3629
ПИСАНИЙ КАМІНЬ від 27 липня до 10 серпня 1991
оплата: \$295.00

КОНЦЕРТ З УКРАЇНИ
ВОКАЛЬНОГО КВАРТЕТУ
ЯВІР
під патронатом Українського Народного Союзу

Слідкуйте за місцевими оголошеннями та деталями на концерти в наступуючих містах Америки і Канади:
Ванкувер - неділя, 9 червня 7:30 веч. St. Mary's Ukr. Catholic Center
Лос-Анджелес - понеділок, 10 червня 7:30 веч. Укр. Культур. Центр
Сан-Франциско - четвер, 13 червня 7:30 веч. Заля Укр. Прав. Церкви
Монреаль - вівторок, 18 червня 8:00 веч. Place des Arts - Port Royal Theater
ТЕХНІЧНИЙ КООРДИНАТОР - ЄВШАН (514) 630-9858 ФАКС (514) 630-9960.

Пам'яті М. Сакала
добре ом'я церковного діяча в Україні. Він брав активну участь в русі за відновлення УАПЦ (с) аж до часу, коли атеїстична влада остаточно зліквідувала національне релігійно-церковне життя.
Учасник М. Сакала у визволенні рідної церкви із московської неволі накликав на нього переслідування радянської влади. Йому довелося ховатися від переслідування аж до приходу в Україну німецьких окупантів.
Під час німецької окупації М. Сакало підтримував церковний рух за відродження УАПЦ (с) на Полтавщині.
В 1943 р. з відступом німецької окупаційної армії родина Сакала емігрувала. По капітуляції Німеччини 1945 року емігранти із Східної України (Харківська Організація Громадської Організації) в Україні, як і Доленко, Гаращенко, Яременко, О. Попов, Кекало, Тромса, Ковшун, Задерій і інші) оживили і активізували УАПЦ (с), яка була заснована на першому Всеукраїнському Соборі в Києві 1921 р. Навіть у таборних умовах М. Сакало активно боровся за розбудову УАПЦ (с). Церква була сенсом його життя, його поклонінням. Але прийняти сан священника не відважився.
В 1951 р. родина Сакала переїхала з Європи до ЗСА і тут відразу стала брати жваву участь у житті парафії св. Михаїла в Нью-Йорку. М. Сакало був постійним членом парафіїальної ради, її секретарем. З перенесенням свого місця мешкання з Нью-Джерсі, родина Сакала стала належати до парафії УАПЦ (с) св. Андрія у Філадельфії. Хоч як далеко доводилося доїжджати, родина з цим трудом не рахувалася. Завжди була жертвенна для УАПЦ (с).
М. Сакало був кореспондентом журналу „Православний Українець” й інших видань. Його статті завжди відзначалися високим християнським і літературним рівнем.
На еміграції М. Сакало, крім участі в церковно-громадському житті, був членом Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії і довголітнім генеральним секретарем її Центрального Комітету.
Відійшла від нас у вічність людина, яка залишила по собі світлий слід справжнього інтелігента. Покійний розум і любов до людей. За це йому належить признання і загальна пошана. Спочив він далеко від рідної Полтавщини, спогадами про яку жив і для якої творив добро. Вічна по ньому пам'ять і царство небесне між усіма святими.
Поховано М. Сакала на цвинтарі св. Володимира коло Церкви.
Покорон відбувся 18-го лютого з покоронного дому Glen A. De Bow Funeral Home, Jackson N. J.
Труна потопала у вінках і букетах квітів від родини, парафії, організації, друзів. Оскільки покійний був

Заряд Оселі СУМ
в Елленвіл, Н.Й.
запрошує все українське громадянство на
УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ
який відбудеться на Оселі СУМ в Елленвіл 4, 5, 6 і 7 липня 1991 р.
Виступатимуть танцювальний ансамбль „Каштан” з Парми, Огайо, та самодіяльні мистецькі одиниці з України.
До товариських забав приграватимуть:
• в четвер 4 липня і в п'ятницю 5 липня — „Темпо”
• в п'ятницю 5 липня і в суботу 6 липня — „Нове Покоління” з Торонто
Також: вистава українських експонатів, виставки, та різні несподіванки.
Вітаємо всіх на Оселі СУМ!

РОЗКЛАД ТАБОРІВ ОДУМ-у НА ЛІТО 1991 РОКУ ЗСА
Оселя ОДУМ-у „Київ” — Аккорд, Н. Й.
Від 30-го червня до 13-го липня
25-ий Табір Виховників Юного ОДУМ-у для дітей у віці від 15-ти до 19-ти років.
Від 30-го червня до 13-го липня
Відпочинково-Виховний Табір Юного ОДУМ-у
За інформаціями звертатися до:
Andrii Shevchenko, 219 E. Overmount Avenue West Patterson, N.J. 07424. Tel.: (201) 890-5986
Від 7-го до 13-го липня
Табір малят ОДУМ-у для дітей у віці від 3-ох до 6-ти років
Від 21-го липня до 3-го серпня
Кобзарський Табір
За інформаціями звертатися до:
Alex Neprel, 85-71 148th St., Jamaica, N.Y. 11435 Tel.: (718) 657-0317
Від 27-го липня до 3-го серпня
Тижень сеньйорів
За інформаціями звертатися до:
Ivan Pawlenko, 27 Vantor Dr., Edison, N.J. 08817 Tel.: (908) 548-7903

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮВАЛЬНІ ТАБОРИ 1991
„Верховина”, Глен Спей, Н. Й.
Рома Прийма-Богачевська, мистецький керівник
• „WORKSHOP” — 7-20-го липня
Курси для завансованих танцюристів від 16-го року життя, в'їору
• ТАБОРИ для МОЛОДІ
28-го липня — 10-го серпня
Від 8-16 років життя
• Гостинні викладачі:
ВАЛЕНТИНА ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ,
ЛЮБОВ ВОЛИНЕЦЬ
• В програмі: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ, ХАРАКТЕРНІ, БАЛЕТ та ХОРЕОГРАФІЯ
• ВИКЛАДИ ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕТНОГРАФІЮ, ПОБУТ, ЗВИЧАЇ та НОШУ
По інформації:
UKRAINIAN DANCE CAMP
с/о Roma Pryma-Bohachevsky
523 East 14th Street, New York, N.Y. 10009
(212) 677-7187

за життя ще й пасічником. то в труну над головою. йому поставлено квітковий макет бджоли. Біля покійного стояв також портрет Митрополита Василя Липківського.
Похоронні відправи відслужив митрофорний протоієрей Сергій Непріль. Набожно співав хор під орудою диригента Дмитра Олійника.
Прощальне слово виголосив о. С. Непріль. Понад 120 людей зібралось віддати останню пошану покійному. З доручення родини, покійного накрили в труні його друзі Д. Тромса, Д. Ермоленко. Вони й несли труну.
Поминальна тризна відбулася в залі ферми Рова. Тризну започатковано молитвою, яку провів о. С. Непріль. Донька Алла Лонг зачитала Некролог. Зять Чарлс Лонг виголосив жалібно слово від родини. Про мовляти також С. Ладанай, М. Яцечко, диригент Олійник, Д. Тромса. Вони говорили про високі моральні, християнські чесноти покійного і висловлювали співчуття родині — дружині Лесі Михайлівні, доні Аллі Миколаєвни, зятю Чарлсу.
Нехай же американська земля буде йому легкою. Вічна йому пам'ять.

Д. Тромса
Російський...
(Закінчення зі стор. 2)
російську інтелігенцію. Цей рух підпирався вже не владою і не народом, а інтелігенцією, яка уявляла російський месіанізм не з духовним життям і не з культурним, а з народом. Православ'я, мислили ці інтелігенти, залишилося тільки в народі, а тому, щоб увійти знову до Церкви, треба злитися з народом. Російська община чи т. зв. „Мир” або суспільна організація родини є якби прообразом Церкви в своєму зародку. В цьому явраз виникла загальна віра в месіанське призначення російського народу. Вперше про це заговорили слов'янофіли. Вони прийняли концепцію російської державності, основаної на принципі православ'я, само державія, народ. В нагоріду за чистоту віри і смиренності Бог вибрав Росію і поставив її народ вище народів Заходу. Російський народ має виключити здібності розкрити вселенську правду і врятувати світ. Звідси народ-Богородиця.
Однак на початку Кримської війни, протурецька і антиросійська коаліція держав Заходу, яка ізолювала Росію від світу примусила російських слов'янофілів діяти в напрямку зближення з іншими слов'янами. Так постав російський панславізм, пише д-р Тарас Гунчак в своїй статті „Russian Imperialism: from Ivan the Great to the Revolution” (Rutgers University) Цей панславізм швидко проявив себе як панрусизм, тобто, політичний фактор переміг фактор народної культури. Вирішення слов'янських проблем політичним вирішенням приводив до визнання методів сили, а то й інтервенції. Після поразки Кримської війни російські панславісти почали говорити про примат культурного об'єднання слов'ян, однак мовою в такому об'єднанні мала бути російська.
Отже росіяни, у відміну від інших слов'ян, пише д-р Гунчак, мали потужну державу, а їхня свідомість була переобтяжена комплексом месіанства через те їхній націоналізм був агресивним, впертим, вимагаючи для Росії провідної ролі в слов'янському світі.
Як видно Росія досюгдні не позбавилася цього комплексу, хоч, як каже історія, вона разом з завоюваннями чужих територій знала багато шкоди через цей комплекс. Як його позбутися? Багато освічених росіян розуміють цю проблему, пишуть про неї і стараються знайти нові шляхи до співпраці з іншими народами. Таким треба, очевидно, допомагати і вести разом з ними роз'яснювальну працю між тими, хто цього не розуміє. Стояти спокійно і остеронь є злочиним. З'їзд письменників України розумів це.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на могилі бл. п. Олександра Е. Смаля
на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
відбудеться
в суботу, 15-го червня 1991 р. о год. 3-ій по пол.
Дружина ОЛЬГА

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого найдорожчого МУЖА та БАТЬКА бл. п. проф. д-ра ПЕТРА Ю. СТЕРЧА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ
в українському католицькому соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філадельфії, Па.
у вівторок, 18-го червня 1991 р. о год. 6-ій ранку
Рідних, приятелів, друзів і знайомих просимо злучитися з нами в молитвах за спокій його душі.
В глибокому смутку —
ДРУЖИНА та ДІТИ

Ділимося сумною вісткою, що 4-го червня 1991 р. відійшов у вічність у Нью-Йорку
бл. п. ЮРІЙ ПАШ
ур. 18-го лютого 1924 р. у Буштині на Закарпатті.
ПАНАХИДА в середу, 5-го червня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.
ПОХОРОН в четвер, 6-го червня 1991 р. з церкви св. Юра в Нью-Йорку. Служба Божа о год. 9:30 ранку.
Родні покійного висловлюємо глибоке співчуття.
ПРИЯТЕЛІ І ЗЕМЛЯКИ

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЇ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Іван Франко...

(Закінчення зі стор. 2)

свого народу і славою свого імені. Уже при кінці XIX століття він радив, що той гноблений віками, неспросвічений народ „повольється прокидається, у щораз ширших масах відчуває жадобу світла, правди, справедливості і шукає до неї доріг”. Він радив процесом цього відродження, як лікар тішиться проявами видужування хворого із затьожної недуги.

На початку XX століття в Галичині процвітало вже оновлене українське суспільство на здорових основах свободи й ідейності. В нарисі „Молода Україна” (1901) Франко писав про досягнення українців у ділянках культури, науки, політики, економіки тощо. Писав про твори нових письменників, про Наукове Товариство ім. Шевченка та досягнення української науки, про нові часописи, видавничу діяльність. У Галичині чимраз більше інтелігенції ставало до національної праці, заникало рутенство й москвофільство. На місце затурканої селянської маси виростає політично свідоме селянське нація. На початку 1907 року Франко із задоволенням писав, що „наш бідний нарід... при допомозі власної сили й енергії визволився з того принижуючого положення... Він дивиться з бадьорим довірям у будучину”.

Щобільше — Галичина стала п'ємонтотом відродження для цілої України, яка вже у 1918 році проголосила свою державу, тобто два роки після Франкової смерті. Цю роль сповняє вона і сьогодні.

Сьогодні Україна переживає процес нового відродження після того, як овочі Франкових трудів були знищені окупантами після втрати державності. Особливо дошкульне спустошення приніс комуністичний режим, знищуючи віру та переконуючи національний характер на марксистсько-матеріалістичний зразок.

Проте творення на протязі століть, основаної на біологічних і психічних елементах національної психіки знищити неможливо. Великі потрясіння і ідейні зриви порушують підсвідому психологічну енергію та кличуть до життя і голосу відперті у підсвідомості вроджені і набуті старі моральні і культурні цінності, відтворюючи справжній образ душі. Активно співдіють при цьому такі духові постаті-вельетні, як Сковорода, Шевченко, Франко та інші.

ПАЧКИ НА УКРАЇНУ

Повна обслуга для висипки пачок з новою і вживаною одягом. Відбортів нічого не платити. На складі маємо: відеомагнітофони, радіо, відеореєстри, хустини, светери, нитки, харчеві посылки.

UKRAINIAN GIFT SHOP

11754 Mitchell, Hamtramck, MI 48212. Tel.: (313) 892-6563

Дуже важливі новини

Ви можете мати право на

ПЕНСІЮ з Німеччини, Англії, Франції і Бельгії

якщо ви

- працювали принайменше два роки під час війни
- народили дитину в одній з цих країн

Пам'ятайте, що не було Східної або Західної Німеччини під час війни. Ви одержите пенсію, навіть коли ви не маєте письмового доказу, що ви там були.

Якщо ви пам'ятаєте де ви працювали під час вашого побуту там і для кого

ВИ МАЄТЕ ПРАВО НА ПЕНСІЮ!

Тисячі доларів чекають на вас. Чому чекати? Зробіть це тепер! Просити виплатити і вислати цей купон, якщо ви зацікавлені одержати чужоземну пенсію.

Прізвище
Адреса
Місто
Поштовий код
Тел.
Вік
Країна: Німеччина, Англія, Франція, Бельгія (підкресліть)
В роках

Вислати поштою до: BOGDAN KOPIJ
1279 Gryphon Mews, Mississauga, Ontario, Canada L4W 3E5
1-(416) 625-0672

САМЕ ТЕПЕР ПОРА ПЛАНУВАТИ НА МАЙБУТНЄ!

РОЗСУДЛИВІ ЛЮДИ, ТАКІ, ЯК ВИ, ПОВИННІ ПОРОБИТИ СТАРАННЯ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СОБІ МАЙБУТНІ ПРИБУТКИ, АЛЕ ТАКІ, НА ЯКІ МОЖНА ВПОВНІ РОЗРАХОВУВАТИ І ЯКІ ЗАСТУПЛЯТЬ ВАШ ЗАРОБОТОК, ЯК ПІДЕТЕ НА ПЕНСІЮ.

ПІШІТЬ АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ, ЩОБ ЗАСЯГНУТИ ДАЛЬШИХ ІНФОРМАЦІЙ ВІДНОСНО

ПЕНСІЙНОЇ ГРАМОТИ УНСОЮЗУ,

ЯКА ПЛАТИТЬ САМЕ ТЕПЕР 8 1/2% РІЧНО І ЯКІ Є ВІДРОЧЕНІ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ.

До: Українського Народного Союзу, Інк.
P.O. Box 17A, Jersey City, N.J. 07303. Tel. (201) 451-2200; 1-800-253-9862

- ☐ Прошу докладно поінформувати мене про ПЕНСІЙНУ ГРАМОТУ УНСОЮЗУ
☐ Я не є членом, але мені цікаво довідатися про життєве забезпечення УНС
☐ Для мене ☐ Для моєї рідні
☐ Прошу ближче поінформувати мене про

Ім'я і прізвище
Вулиця, або поштова скринка
Місто
Число домашнього телефону
Мій вік
Вік жінки/чоловіка
Вік дітей

Згадують давніх гокеїстів Львова

Джерзі Ситі, Н.Дж. — В щоденнику „Молодь України” з 21-го травня вміщені спогади давніх спортсменів Львова у зв'язку із 80-річчям СТ „Україна”. Кореспондент „Молоді України” Іван Яремко перевів розмову із колишнім членом гокейової секції „України” Романом Дицьком та інформувач читачів про цю ланку спортивного життя передвоєнного Львова.

У 1930 році була створена стараннями двох приятелів спорту, О. Радловського і С. Конашевича, гокейова секція „України”, яка розвинулася та здобувала перемоги в міжнародних змаганнях із польськими та жидівськими дружинами, завдяки фінансовій допомозі українських підприємців Львова і завзятому добрим змаганням. Цікавий факт, що між

найкращими гокеїстами „України” були сини найвидатніших українських художників. Чоловими змаганнями в нападі тоді так званої „гаківки на леді” був найстарший син маляра Івана Труша Мирон, а відтак до дружини вступив також молодий Труш, Роман. Обидва були всесторонніми спортсменами, виступали і у футбольній дружині, а найбільшого успіху досягли в стрільні з лука. До гокейової секції „України” вступили описали також син Олексія Новаківського, Ждан.

Воєнні дії 1939 року перервали зовсім спортову діяльність гокейової дружини, а кореспондент І. Яремко стверджує, що у Львові не бачили на живі очі гокею вже багато років, та ніколи не збудовано там крита арени.

Новий транспорт бандур відлетів до Бразилії

У понеділок, 13-го травня, бразилійською лінією відлетів новий транспорт бандур до Прудентополісу. Бандури призначені для ансамблю бандуристів о. І. Бардала парафії св. Йосафа.

Прудентополіс — релігійний центр Бразилії, де мешкає 80 відсотків українців. Об'їхавши кілька разів усі центри країни Південної Америки, можна сміло сказати, що в Прудентополісі модно є чи не найактивніша. Хоч Куритиба вважається культурним центром Бразилії з осідком Владислава Єфрема Кривоного та центру Української Автокефальної Православної Церкви з єдиною семінарією, перевага є та, що всі українські організації дуже зближені, тому мають можливість без найменших перешкод збиратися на спільні проби у видільних приміщеннях.

До 1986 року мало хто з Прудентополісу чув звук бандури. В тому році мені вдалося привезти перших 10 бандур для колегії св. Ольги, які подарував Микола Бойчук. Не забуваю моменту, коли молоді катехити як ластовички щептали до бандур.

У відносно короткому часі мені вдалося привезти двісті стільків бандур до Прудентополісу, подарованих відомим приятелем українського мистецтва Михайлом Пирським і його жертвенною дружиною св. п. Анастасією. Це не була його перша жертва бандур: незабаром він пожертвував 12 бандур для Куритиби.

Коли мова йде про добродіїв кобзарства, чи, як ми їх називаємо, меценатів української культури, слід згадати Івана Деркача з Чикаго, який не лише роздавав, навпаки пожертвував найбільше бандур — понад 30. Звичайно були українські установи — банки і приватні особи, які також сприяли до розширення

кобзарства в Аргентині, Бразилії, Парагваї, Венесуелі.

І нарешті, найновіший меценат відомий вже для нас найбільш визначний римар в ЗСА Юрій Кравець, пожертвував дві бандури для Апостолес в Аргентині, 10 для семінарії в Прудентополісі, 10 для інтернату і оці недавно шість для о. І. Бардала. Одну бандуру пожертвував Єпископ Василь Лостен із Стомфорду. А раніше Єпископ Лостен пожертвував три бандури.

На сьогоднішній день до всіх тих країн мені вдалося „перекинути” 256 бандур. Був час, коли я погодився з тим, що це буде все. Але... я помилюся. Зацікавлення нашим національним інструментом по тих країнах з кожним роком росло. Найважливіше є те, що бандура найбільше там допомагає зберігати українську ідентичність.

Треба звернути увагу, що там ми маємо ще сиріце, незіпсовану українську моду, яка саме завдяки бандурі горнеться до свого.

Тих сім бандур, які пішли до Прудентополісу, очікували кожного дня. В парафії 200 дітей і буквально всі хочуть грати на бандурі. Досі вони вправлялися на... п'ять змін. Чи хтось з нас занотував десь подібний випадок? Як ті молоді не поможуть? Вони викидають на колонії і бандурою зорують людей до сліз. Я персонально був там і все бачив на свої власні очі. Поїдте, пригляньтеся, а я певний, що і ваше серце зм'якне. Коли бандура є такий „корисний” для нас „кран”, то чому ми не стараємось його використати?

Тепер для Бразилії, Аргентини і Парагваю я ще дав потрібну цюнайменше 60 бандур.

Апелую до наших фінансових установ, церковних громад — допоможіть закінчити надзвичайно успішну кампанію розповсюдження кобзарства по країнах Південної Америки. Вислайте свої пожертви на конто в „Самопоміч” в Нью-Йорку: Student Financial Fund No. 12855.

Там також потрібно цюнайменше 60 електричних настроювачів і фінансів на журнал „Бандура”.

Щире спасибі усім жертводавцям, які досі прислали свої пожертви! Очікуємо нових спонсорів.

Микола Чорний

Повіт Балтимор в стейті Мериленд влаштує від кількох уже років обмін учнями середніх шкіл із європейськими країнами. Займається тим шкільна система повіту та зацікавлені батьки для виховних цілей, зокрема пропаганди мирних міжнародних відносин шляхом ознайомлення із суспільними, культурними і освітніми обставинами в інших країнах. У практиці це виглядає так, що група 20—30 учнів з чужої країни (звичайно з цієї самої школи) приїждить сюди зі своїми опікунами, їх розміщують у родинних домах американських учнів, відтак діти-гості і діти-господарі разом відвідують школу.

На протязі 2—4 тижнів гості ознайомлюються з американською школою, життям, з місцевостями, державними та громадськими інституціями. Згодом відбувається реванж — американські учні їдуть в чужу країну, де зацікавлені батьки та повіт Балтимор в останніх роках про водить такий обмін виключно з Україною, фактично з київськими школами. Шойно на 1992 рік планується обмін з іншими містами України.

У квітні ц. р. були в повіті Балтимор аж три групи учнів з 155-ої, 143-ої і 257-ої київських шкіл. Школа ч. 155 — це школа з українською мовою навчання. Саме для цих груп київських учнів місцева школа українознавства влаштувала зустріч із нашою громадою 7-го травня 1991 р. До зустрічі прийшли заздалеки заходили Надія Зінкевич, директор школи українознавства, і Пітера Шугета, вчитель з повіту Балтимор, який є організатором обміну учнями. Він побував декілька разів в Києві і не лише в ролі гостя, але й у ролі вчителя.

На зустріч 7-го травня зібралися представники нашої громади, зокрема молоді, в парафіяльній залі УКЦ св. Михайла, куди і прибуло понад сорок київських учнів зі своїми опікунами-вчителями та деякими американськими господарями. Зустріч відкрила Надія Зінкевич, вітаючи гостей та коротко знайомила їх з надбаннями діаспори, зокрема балтиморської громади. Вона висловила надію, що це лише початок спілкування України з українською діаспорою. Від батьківського комітету школи з привітом виступив інж. Стефан Чорний, а від шкільної системи повіту Балтимор — Пітер Шугет, активіст освітнього обміну. Шугет розповів про те, як його колега, вчитель мгр. Павло Фенчак зацікавив його українськими справами, але щойно 3—4 роки тому пізнав він реальну Україну під час відвідань Києва. Своєю участю в обміні він пояснив не політичними мотивами, а бажанням пропаганди мирного співжиття.

Учні школи українознавства Андрій Сурмак і Левко Івашко продекларували під рісній оплески присутніх „Сонце заходить” та „Думи мої, думи”. Т. Шевченка.

Від Відділу УККА і організації, які співпрацюють з ним, виступив з привітом Климентій Баб'як, інформуючи теж коротко про працю УККА та цілі, головною серед яких є сприяння Україні в її змаганнях за державну незалежність.

Від гостей виступила вчителька Жена Герасименко з Києва, заявляючи, що усі

Балтимор гостив учнів з Києва

Директор Школи Українознавства Надія Зінкевич в колі учнів з Києва.

вони нетерпеливо чекали на зустріч з українською громадою Балтимору і що вони зустріли більше, ніж сподівалися. Дякувала вона також за те, що діаспора зберегла рідну мову. Від київських гостей вона подарувала балтиморській громаді вишитий портрет Т. Шевченка і рушничок, вишитий червоними і чорними нитками. Виступали теж інші вчителі з Києва — Євдокія Заяць і Зіна Кравець — та Лен Мер, керуючий шкільною системою повіту Балтимор.

Згодом при смачному прийнятті зі шедрими овочами молоді провели привітний час в розмовах та взаємному запізнанні, себто, як теж і в розмовах із старшими громадянами. Після вечірніх дорогих гостей обдаровано книжками, сорочинками та калькуляторами. Відділ УККА подарував декілька десятків примірників „Історії України” М. Грушевського, „Історії літератури” С. Єфремова „Історії української культури”. Видавництво „Смолооскип” люб'язно запропонувало асортимент своїх видань, включно з Деклярацією про суверенітет, книжками про В. Стуса, Леся Курбаса, мартирологію українських церков, шкільними історіями України (разом близько 100 примірників). Володимир Стехлик подарував видання УВФронту, трактат Блаженнішого Митрополита Івана про Х рішення Русь-України, історію українського війська та журнали для молоді (Крилаті, Веселка), журнал „Патріархат” та календарі УНСОЮЗУ (понад 100 різних примірників). Гості одержали теж сорочинки (58), синього та жовтого кольорів, з малюнком пам'ятника Т. Шевченка.

3 вірою...

(Закінчення зі стор. 1)

таті — тотальний економічний хаос, з якого прийде ще довго обтрясатися. Все ж таки, щоб розпочати будь-які заходи в цій справі, Україна найперше мусить здобути економічну незалежність, а для цього потрібно, в першу чергу, політичної незалежності. Саме усвідомлення цього є початком, тепер треба поступово робити відповідні та потрібні для цього процесу кроки.

Питаємо думку наших гостей про так широко розкритий угоді дев'ятиох республік. Кажуть нам, що сталося це під час того, як вони були тут, тому не є ознайомлені докладніше з цією справою. Однак кажуть, що Вітольд Фокін підписав в імені України

СПІВАЧКА В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Концерт відомої співачки з Києва Ніни Матвієнко відбувається тут у п'ятницю, 14-го червня в залі Bulckley High School о год. 7:30 вечора. Квитки — 15 дол., сеньйори студенти і діти — 10 дол. За інформаціями слід телефонувати на число (215) 437-4815.

кові у Вашингтоні на тлі Капітолію — від Видавництва „Смолооскип”, та калькулятори (58) від Кредитової кооперативи „Самопоміч”. Мгр Степан Басараб роздав декілька примірників англослов'янської книжки „Українці Мериленду”, В. Верний в дарунок учителям передав розкішне австралійське видання „Україна і Українці”. Ож очі брали жетони з англослов'янською „Незалежність — Україні!”, та Чорнобильську відзнаку з нагоди 5-річної катастрофи.

Безсумнівною успіхом зустрічі треба зазначувати тісний співпраці громадян і організацій: Школи Українознавства, ОЖ ОЧСУ, СУА, УККА, Комітетові Українського Фестивалю (кошти прийняття), Видавництво „Смолооскип”, ООЧСУ (В. Стехлик). Того ж дня Н. Зінкевич влаштувала для чотирьох вчителів-українок з Києва та деяких американських вчителів оглядини нової церкви св. Михайла.

На закінчення вечора група учнів з 155-ої школи проспівала кілька українських пісень, а згодом усі, побравшись за руки, співали „Реве та стогне” і „Боже Великий”. Вечір мав дуже привітний, родинний характер. Присутні американські вчителі дивувалися, що зустріч була така гарна і невимовна, що учні так швидко познайомилися і ставилися один до одного, мов рідні. Цього, зізнавалися вони, годі їм добитися у групі шкільних зустрічей.

Вечір цей залишиться в пам'яті як господарів, так і гостей, дочок і синів одного великого народу, який змагає до вільного, незалежного життя.

Б. С.

ВИПРАВЛЯЄМО ПОМИЛКИ

У дописі „Петро Дзюба переобраний головою Округу УНСОЮЗу в Рочестері” („Свобода”, ч. 94 з 18-го травня ц.р.) трапилися помилки у прізвищах. Замість Кирило Маньківський повинно бути Карло Маньківський, замість Микола Личак — Микола Лиллак, а замість Стефан Гриценяк слід читати Стефан Грицелак.

Garb Company
ESTABLISHED 1901
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українськими зображеннями, і т. п. в April.

• SERVICE •

Приймаємо замовлення на
ВАРЕНИКИ
(з капуста, картоплі) і
ГОЛУБЦІ
(з риби і гречаної каші).
Тел.: (718) 762-5931

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИПА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Брук у перенесенні тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Нью-Йорку, включно з цвинтарі: св. Духа в Гамптон-Бургу, Н. Я., св. Андрія в Бавнд Брук, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонксоні та Глен Спей, Н. Я.
Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі.
За двомамою представниками:
IVAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburg, N.Y. 10916
(914) 427-2684
BONDIAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523

ГРОШІ до СССР

Мін. \$200 або 2000 рублів (10 рублів за \$1.00)

ХАРЧЕВІ ПАЧКИ до СССР

Шинки, кави, салами, чай, шоколада та багата іншим.

Ціна від \$20.50 за 8.5 кг. до \$80

ПІКАРСТВА до СССР

до Москви, Ленінграду, Львова від лист. 1990 р.

РОСІЯ — зима 1990/91 Москва 7 днів/6 ночей, від 1.199 дол., включно з літаком

\$647 туди і з поворотом через Варшаву \$716 туди і з поворотом через Амстердам

ПАКУНКИ

кораблем 20 ф. \$27 Власні пакунки летуською поштою 20 ф. \$45

ЗАПРОШЕННЯ

від СССР — \$80

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING
74 East 7th Street, New York, N.Y. 10003, bet. 1-2 Aves.
Tel.: (212) 526-3256